
**«Ας δράσουμε όλοι! Η σχολική βία μας πληγώνει!
Εκπαιδευτικές προσεγγίσεις
για την αντιμετώπιση της ενδοσχολικής βίας»**

Πλιάτσικα Βασιλική
Προϊσταμένη, Νηπιαγωγός στο Α΄ Τμήμα
του 9ου Νηπιαγωγείου Ελευθερίου - Κορδελιού

Περαιτέρω δράσεις (μέσα Μαΐου)

Αιτία:

Το τελευταίο χρονικό διάστημα κάποια από τα παιδιά:

- Εκδήλωναν σωματική βία
- Χρησιμοποιούσαν λεκτική βία
- Αντιδρούσαν με παθητική βία
- Ασκούσαν ψυχολογική βία σε άλλα παιδιά

Έκτακτη συγκέντρωση και ενημέρωση των γονέων

Νέα Αφορμή:

Η προκήρυξη του διαγωνισμού για τη δημιουργία αφίσας με θέμα «Ενδοσχολική βία – Συμβιώνοντας στο σχολείο» της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς και του Δικτύου κατά της βίας στο σχολείο

1η δραστηριότητα (16 Μαΐου)

Θέμα: «Θυμήσου»

Γνωστική περιοχή: Παιδί και ανθρωπογενές περιβάλλον,
Γλώσσα (Προφορική επικοινωνία)

Μέθοδοι: Συζήτηση

Χώρος: Παρεούλα

Υλικό: Κούκλες κουκλοθέατρου

Περιγραφή:

Δόθηκε η προτροπή στα παιδιά να θυμηθούν και να περιγράψουν

- Τις ενέργειες τους ως θύτες
- Τα συναισθήματά τους ως θύματα

2η δραστηριότητα (16 Μαΐου)

Θέμα: «Συζήτηση & αποφάσεις για τη δημιουργία της αφίσας»

Γνωστική περιοχή: Παιδί και ανθρωπογενές περιβάλλον, Γλώσσα
(Προφορική επικοινωνία)

Μέθοδοι: Συζήτηση, εργασία σε ομάδες

Χώρος: Παρεούλα (ολομέλεια) – χώρος της τάξης (ομάδες)

Υλικό: Αφίσα των παιδιών

Περιγραφή:

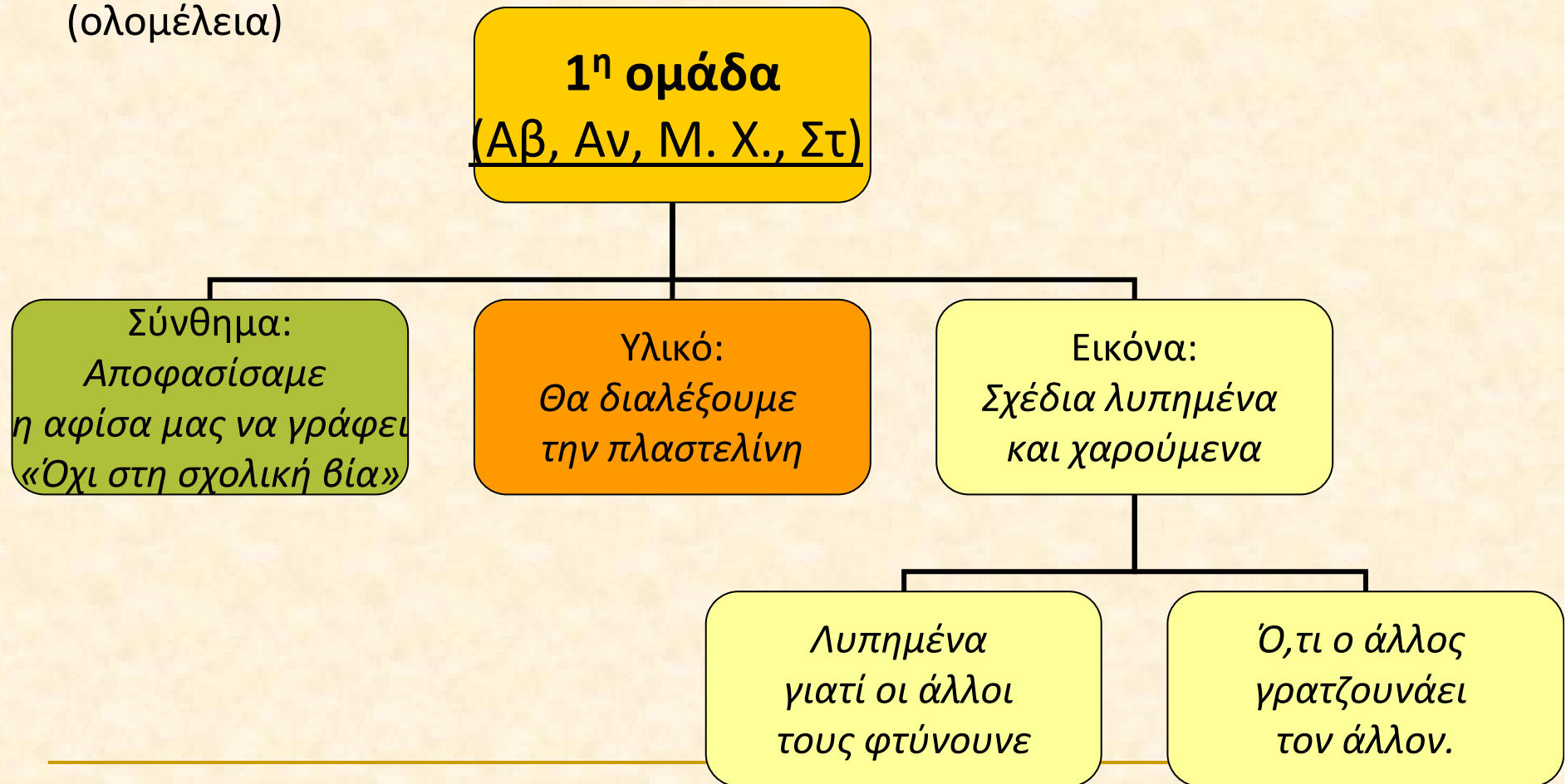
- Ενημέρωση των παιδιών για την προκήρυξη του διαγωνισμού αφίσας και προτροπή για συμμετοχή σ' αυτόν
- Προτροπή για συζήτηση σε ομάδες και αποφάσεις σχετικά με:
 - τι θα ήθελαν να γράφει η αφίσα τους, το σύνθημά της
 - τι εικόνα θα απεικονίζει και
 - τι υλικό θα χρησιμοποιήσουν για να δημιουργήσουν την εικόνα

2η δραστηριότητα (16 Μαΐου) συνέχεια...

Θέμα: «Συζήτηση & αποφάσεις για τη δημιουργία της αφίσας»

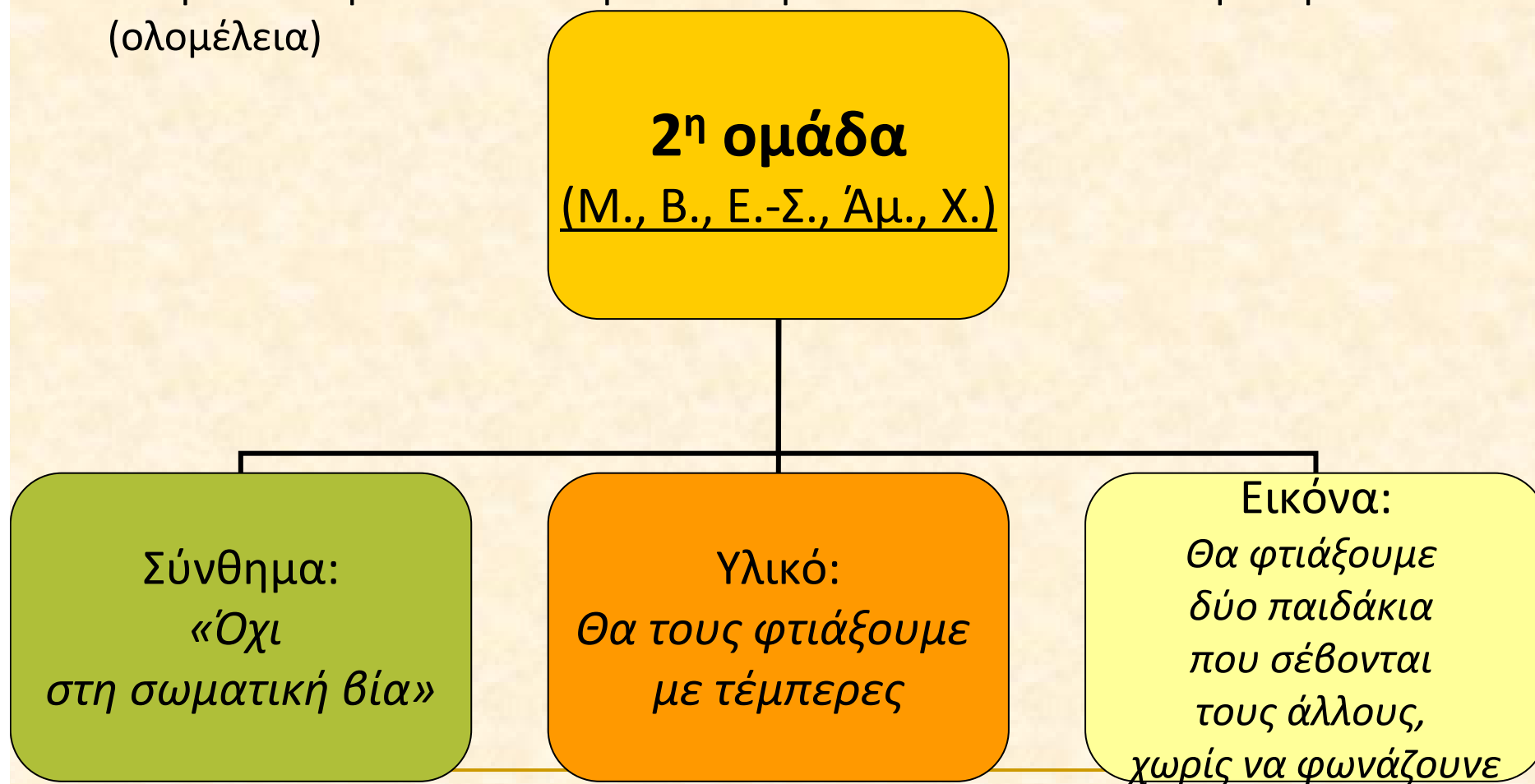
- Παρουσίαση - ανακοίνωση των αποφάσεων των παιδιών στην παρευούλα (ολομέλεια)

2η δραστηριότητα (16 Μαΐου) συνέχεια...

Θέμα: «Συζήτηση & αποφάσεις για τη δημιουργία της αφίσας»

- Παρουσίαση - ανακοίνωση των αποφάσεων των παιδιών στην παρευούλα (ολομέλεια)

2η δραστηριότητα (16 Μαΐου) συνέχεια...

Θέμα: «Συζήτηση & αποφάσεις για τη δημιουργία της αφίσας»

- Παρουσίαση - ανακοίνωση των αποφάσεων των παιδιών στην παρευούλα (ολομέλεια)

3^η ομάδα
(Ξ, ΑΠ., ΚΛ., ΑΛ.)

Σύνθημα:
«Όχι στη
σωματική βία»

Υλικό:
Πηλός

Εικόνα:
Ένα παιδάκι
τρομάζει
το άλλο.

2η δραστηριότητα (16 Μαΐου) συνέχεια...

Θέμα: «Συζήτηση & αποφάσεις για τη δημιουργία της αφίσας»

- Παρουσίαση - ανακοίνωση των αποφάσεων των παιδιών στην παρευούλα (ολομέλεια)

4^η ομάδα
(Γ., Δ., Π., Ε.Γ., Κ.)

Σύνθημα:
«Να μη χτυπάμε
τους άλλους»

Υλικό:
Με λαδοπαστέλ

Εικόνα:
Να ζωγραφίσουμε χώμα,
χορταράκια
και ένα παιδί
να χτυπάει ένα άλλο,
και ένα παιδί που φτύνει ένα άλλο

2η δραστηριότητα (16 Μαΐου) συνέχεια...

Θέμα: «Συζήτηση & αποφάσεις για τη δημιουργία της αφίσας»

- Παρουσίαση - ανακοίνωση των αποφάσεων των παιδιών στην παρευούλα (ολομέλεια)

5^η ομάδα
(Ν., Σ., Π., Ά.Τ.)

Σύνθημα:
«Κακή
η σωματική βία,
όταν κλαίμε
και τρομάζουμε»

Υλικό:
Με τον υπολογιστή

Εικόνα:
Θα φτιάξουμε ένα παιδί
που χτυπάει τον άλλο
και τον δαγκώνει
και τον τσιμπάει.

3η δραστηριότητα (16 Μαΐου)

Θέμα: «Τα παιδιά δημιουργούν»

Γνωστική περιοχή: Παιδί και ανθρωπογενές περιβάλλον, Παιδί και Δημιουργία (Πλαστική, ζωγραφική), Πληροφορική (ζωγραφική)

Μέθοδοι: Εργασία σε ομάδες,

Χώρος: Τραπεζάκια, γωνιά υπολογιστή

Υλικό: Πηλός, πλαστελίνη, τέμπερες, κιμωλίες, χαρτιά βελουτέ, πινέλα, χαρτί του μέτρου, το πρόγραμμα Revelation natural art

Περιγραφή:

- Τα παιδιά δουλεύοντας σε ομάδες δημιούργησαν τα έργα τους.

1η ομάδα (Αβ, Αν, Μ. Χ., Στ) – Πλαστική με πλαστελίνη
Φτιάξαμε: «*Το ανθρωπάκι που είναι λυπημένο, το παιδί που έκανε ζαβολιές και το παιδί που είναι λυπημένο*».

2η ομάδα (Μ., Β., Ε.-Σ., Άμ., Χ.) –

Ζωγραφική με τέμπρες σε χαρτί του μέτρου

Ζωγραφίσαμε: «*Τα παιδάκια πήραν την ομπρέλα, βγήκαν έξω από το σχολείο, και παίζανε χαρούμενα*». (Η χαρούμενη εικόνα της αφίσας)

3η ομάδα (Ξ, Απ., Κλ., Αλ.) – Πλαστική με πηλό
Φτιάξαμε: «*Το κοριτσάκι που έκλαιγε, γιατί το τρόμαξε ένα αγοράκι*».

4η ομάδα (Γ., Δ., Π., Ε- Γ. Κ.)

-Φτιάξαμε 4 παιδάκια και μια πεταλούδα. -Δεν ήταν χαρούμενη εικόνα.

-Γιατί δεν ήταν χαρούμενη η εικόνα; Γιατί τα δύο παιδιά πετούσαν ο ένας στον άλλον πέτρες. Οι άλλοι δύο τι κάνανε; -Τους βλέπανε και γελούσαν. Τους κοροϊδεύανε.

5η ομάδα (Ν., Σ., Π., Ά.Τ) – Ζωγραφική στον υπολογιστή με το πρόγραμμα ζωγραφικής Revelation Natural Art
Γράψαμε: «*Όχι στη σχολική βία*».

Ζωγραφίσαμε: «*Δυο παιδιά που μαλώνουν*».

4η δραστηριότητα (17 Μαΐου)

Θέμα: «Το σύνθημα της αφίσας»

Γνωστική περιοχή: Παιδί και ανθρωπογενές περιβάλλον, Γλώσσα
(Προφορική επικοινωνία, Γραφή)

Μέθοδοι: Καταιγισμός ιδεών, συζήτηση

Χώρος: Παρεούλα

Υλικό: Χαρτί του μέτρου, μαρκαδόρος

Περιγραφή:

- Διατύπωση λέξεων που τους έρχονταν στο μυαλό
- Προτροπή για δημιουργία κοινού συνθήματος

■ Η έμπνευση κάποιων παιδιών:

Σε παρακαλώ μη το κάνεις!

Μη με κοροϊδεύεις!

Μη με χτυπάς!

Μη με τρομάζεις!

**(Γιατί) πονάει η καρδιά μου
και (τα) δάκρυα κυλούν
στα μάγουλά μου!**

Τις επόμενες ημέρες

5η δραστηριότητα (Τέλη Μαΐου)

Θέμα: «Το σύνθημα της αφίσσας»

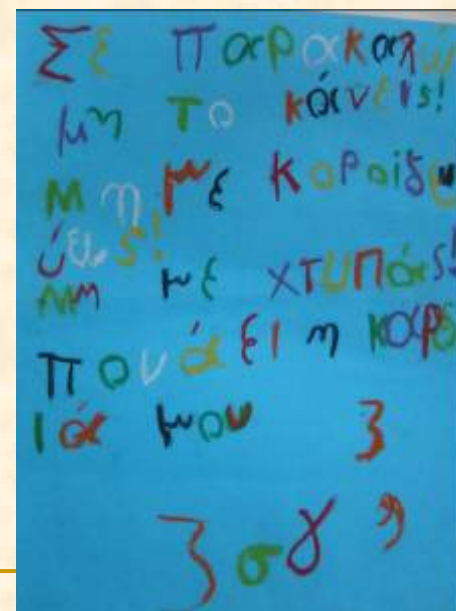
Γνωστική περιοχή: Παιδί και ανθρωπογενές περιβάλλον,
Γλώσσα (Γραφή)

Χώρος: Τραπεζάκια (ελεύθερες δραστηριότητες)

Υλικό: Βελουτέ, λαδοπαστέλ

Περιγραφή:

- Γραφή συνθήματος

Παρουσίαση της αφίσας στους γονείς (14 Ιουνίου)

Αντιδράσεις των γονέων

- Θετική αντίδραση κατά την ενημερωτική συνάντηση
- Χαρά για το εικαστικό αποτέλεσμα
- Ενθουσιασμός από την πρόκριση της αφίσας στην πεντάδα στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση
- Σύμπραξη μέσω των ψήφων τους στο face book για την πρόκριση της αφίσας στην 1^η θέση

Κάτι έχει αλλάξει... στα παιδιά (2012-2013)

Αντιδράσεις των παιδιών τη φετινή χρονιά

- Βιώνουν διαφορετικά τις πράξεις τους
- Σκέφτονται για όσα κάνουν
- Μετανιώνουν ή συνειδητοποιούν ευκολότερα τις λανθασμένες συμπεριφορές τους
- Νιώθουν το «βάρος» του μηνύματος της αφίσας τους
- Συζητούν, εκφράζουν σκέψεις για το θέμα της σχολικής βίας
- Ζητούν τη μεσολάβηση των άλλων, όταν αντιμετωπίζουν δυσκολίες

Επιπλέον προτάσεις (δραστηριότητες 2012-2013)

■ Εφαρμογή οργανωμένου προγράμματος κάθε σχολική χρονιά

- Συμβόλαιο με σημαντικούς κανόνες (αρχή χρονιάς)
- Ανάγνωση του παραμυθιού «Οι λέξεις δεν είναι για να πληγώνουμε» της E. Verdick
- Ζωγραφική ή γραφή από τα παιδιά του τρόπου που χρησιμοποιούν τις λέξεις, παρουσίαση καταγραφών, συζήτηση
- Σήμα πόνου (Τριλίβα, 1998)
- Πότε φερόμαστε επιθετικά; (Παρουσίαση εικόνων – περιγραφή ιστοριών με επιθετικές συμπεριφορές, δραματοποίηση) (Τριλίβα, 1998)
- Κλπ.

■ Εμπλοκή των γονέων στα προβλήματα της τάξης – συνεργασία για την από κοινού αντιμετώπισή τους

Βιβλιογραφικές προτάσεις

- Ο εκφοβισμός δεν είναι μαγκιά... Σταματήστε τον. Ευρωπαϊκό πρόγραμμα Δάφνη (Χριστοφή & Λαζάρου, 2005) [dafni_students_all.pdf](#)
- Πρόγραμμα ελέγχου των συγκρούσεων «Εγώ» και «Εσύ» γινόμαστε «Εμείς» (Τριλίβα & Chimienti, 1998)
- Δραστηριότητες στην τάξη για την πρόληψη του εκφοβισμού και της βίας μεταξύ των μαθητών (Ι. Τσιάντης) [drastiriotites_stin_taxi.pdf](#)
- Ενδοσχολική βία και εκφοβισμός, Αιτίες, επιπτώσεις, αντιμετώπιση (Εταιρεία ψυχολογικής υγείας του παιδιού και του Εφήβου) [enimerotiko_gia_ekpaideytikous.pdf](#)
- Η ιστοσελίδα
<http://www.stopbullying.gov/kids/webisodes/index.html>

Είναι αυτό εκφοβισμός;

- Όσο και αν δε θέλουμε να το παραδεχθούμε, ή πιστεύουμε ότι δε συμβαίνει στην τάξη μας, τα γεγονότα πολλές φορές δείχνουν άλλα πράγματα.

Ένα μικρό παράδειγμα σχολικής βίας...

Ναι, αυτό είναι εκφοβισμός!

<http://www.youtube.com/watch?v=XVnY8qPbP1U>

Βιβλιογραφία

Βασικό Επιμορφωτικό Υλικό, Τόμος Α: Γενικό Μέρος, Π.Ι., 2011.

Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών για το Νηπιαγωγείο, Προγράμματα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Δραστηριοτήτων. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ, 2002.

Μπάρμπας, Γ. (2008). Η εκπαίδευση των παιδιών με ήπια νοητική καθυστέρηση στο ελληνικό σχολείο: Διαπιστώσεις – Προτάσεις. Σε Τζουριάδου, Μ., Μπάρμπας, Γ. (Επιμ.) Σημειώσεις μαθήματος «Εκπαίδευση παιδιών με νοητική καθυστέρηση» (65-98). ΕΠΕΑΕΚ II.

Τριλίβα, Σ., Chimienti, G. (1998). *Πρόγραμμα Ελέγχου των Συγκρούσεων, «Εγώ» και «Εσύ» γινόμαστε «Εμείς»*. (Επιμέλεια Κ. Παπαδάκης – Φ. Τριανταφύλλου). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Τριλίβα, Σ., Chimienti, G. (1998). *Πρόγραμμα Ελέγχου των Συγκρούσεων, Τετράδιο Δραστηριοτήτων*. (Επιμέλεια Κ. Παπαδάκης – Φ. Τριανταφύλλου). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Χριστοφή, Ν., Λαζάρου, Χ. (2005). *Ο εκφοβισμός δεν είναι μαγκιά... Σταματήστε τον*, Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Δάφνη. Τυπογραφείο Κυπριακής Δημοκρατίας. Ανακτήθηκε 4 Μαρτίου, 2012 από την ιστοσελίδα [Sociopolitical issues](#) .

Rujol I Pons, E. (2004). *Μάθετε στα παιδιά σας 20 αξίες της ζωής* (Επιμέλεια Ν. Χούνος, μτφρ. Β. Χωρεάνθη). Αθήνα: Άγκυρα.

Theulet-Luzie, B. Barthe, V. (2004). *1001 δραστηριότητες για τα νηπιαγωγεία* . (Μτφρ. Ν. Μίγγα, Β. Μπράβου). Αθήνα: Μεταίχμιο.

*Βασιλική Πλιάτσικα: vpliatsika@sch.gr
<http://blogs.sch.gr/vpliatsika/>*
